

SZARVASI ÚJSÁG.

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	5 frt. — kr.
Félévre	2 frt. 50 kr.
Negyedévre	1 frt. 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, **vasárnap.**

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czomzendők.

A nyílt-térben minden garmonsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos aron vétetnek tel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok tere 3. sz. Athenaeum 1. emelet; továbbá A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

Az új magyar büntető törvény.

A folyó évi sept. 1-én hatályba lépett új büntető törvénykönyvvel régen érzett szükség lön fedezve. Mi vezetes eredményt várunk attól; hiszen a büntető törvénykönyvnek hatása nemcsak egyesek, de nemzetek sorsára is döntő. Az állam közbiztonsága, a polgárok szabadsága, vagyona, azon elvek, szabályok függ, melyek a büntető törvénykönyvben uralomra jutnak. Őre a polgári szabadságnak, öldöklő fegyvere azoknak, kik azt megsértik. Büntető törvénykönyvünk az igazság és hasznosság egyesített elveiből készült alapelvben gyökeredzik; nem fogadta el az abszolút igazság, az erkölcsi igazság elméletét, mert akkor érvényesülne azon elv, mely a kísérlet minden nemében s minden fokában az erkölcsi érzület megsértését, a társadalomnak adott rossz példát látva, azt mindenesetre a véghez vitt tettel egyenlő büntetéssel büntelné. E rendszer mellett joga volna az államnak megbüntetni az erkölcsiség bármely megsértését, habár ez nem érinti is az állami rendet; joga lenne kutatni és büntetni magánjellegű erkölcsitelenséget, sőt a gondolatnak tévedését is. Egy értelmű volna az inquisitioval.

Az egyesítési elmélet tehát azon alapelv, melyen a büntető törvénykönyv épülete emelkedik.

Azon rendszer, melyet a büntetésekre vonatkozólag megállapít, megfelel a humanismus követelményeinek a nélkül, hogy az igazság s az által követelt kellő szigorrt figyelmen kívül hagyná. Minden büntetésnek ugyan is hogy célját elérje, igazságos arányban kell állnia a cselekménnyel. A törvény ezen irány követésében is megtartja a kellő mértéket a nélkül, hogy szabad erélyétől megfosztaná az intéző kezét. A föltételes szabadságra bocsátással, a közvetítő intézettel a jól értett humanismust s a javítás szem-

pontjából keletkezett követelményeket juttatja érvényre.

Rendszerint minden büntetendő cselekményre nézve meghatározza a büntetés legmagasabb s legalacsonyabb mértékét, s ez által kétségtelenül jobban megfelel a büntető törvény feladatának. Mert ha a halálbüntetésen kívül minden az adott körülményekből folyólag a bíróra bizza annak megállapítását, kétségtelen, hogy nemcsak hogy nem valósítaná meg a büntető törvénykönyv célját, de az önkényre vezetne, s ezáltal a büntetések szükséges szigorúságát az igazságot, a célszerűséget meghiusítaná. Jelen törvény a bíró enyhítési jogát szűkebb határok közzé szorítja, mint az 1843. évi törvényjavaslatunk tenni engedé.

E törvény nem fogadja el a minimum kizárásának rendszerét, mert a törvénynek nemcsak a büntetés végrehajtása, de a büntetéssel való fenyegetéssel is kell hatnia. Kell, hogy a nép annak ismeretére jusson, hogy a ki azon tiltott cselekményt elköveti, azon előre meghatározott büntetéssel fog büntetettetni. Ezen cél pedig meghiusul, ha megközelítőleg sem tudható meg, mely büntetés éri ez vagy amaz büntett elkövetéjét.

Panasz volt eddig, hogy a bíróságok a büntetés kimérésénél felette enyhén jártak el. Mi különben talán nem is oly természet ellenes is. Mert az olyan, ki az emberek gyöngeségeinek, hibáinak, ösztönei kitérésének megbírálásában töltvén életét, a szájalom s könyörület akaratlanul is kifejlődik lelkében. Ezen természetes hajlam a törvényben találja ellensúlyát. Ez biztosítja a társadalmat a bíró lelkiületének tévedései ellen. E biztosítékot nyújtja a törvény a helyesen megállapított büntetési tételei folytán.

A büntető törvénynek legfontosabb része a bün-

tetési rendszer lényege, a szabadság büntéren alapszik. Van benne ugyan pénzbírság s mellékbüntetés-kép hivatal vesztés, politikai jogok felfüggesztése, de ez a fő a többiek felett. Ez azon büntetésnem, mely majdnem minden törvényhozásnál el van fogadva főbüntetésül. A mellékbüntetések nem minden büntéttel kapcsolja össze, csak bizonyos büntettekkel, s akkor sem örökre, de bizonyos korlátok között, ideiglenesen. Meghatározza azon büntetteket, melyek csak a sértett fél panasza folytán büntethetők, kivéve ha azok a közérdeket sértik. Elfogadta az elévülést, s így ha valaki törvényes életmódja által javulásának kétségtelen jelét adta, ott nem büntet.

Az egész törvényen átvonul mint uralkodó eszme, hogy az egyéni biráskodás megszűnjék, az egyéni visszahatás az egyesek kezéből kivéssék, s az állam mint felsőbb erkölcsi hatalom gyakorolja a büntető hatalmat. Mi hisszük, hogy bíróságaink lelkiismerete s erélye kellő határok közé szoritandja az önbiráskodást, s megadja a törvény értelmében mindenkinek személy különbség nélkül azon elégtételt, melyet neki ez biztosít.

Adja Isten, hogy a zilált társadalomra javítólag hasson mielőbb.

H I R E K.

— **A körösi nagy hidat szorgalmasan javítgatják.** Csak most tűnik ki, hogy az egész építmény mily rozszant, ugyanyira, hogy egy új hid építése sürgős szükségé vált.

— **Mai tárczánk** I n e z é d i László jeles fiatal költőnk-től hoz néhány szép dalt, melyet a váci államfogházban írt, hol most tölti ki a tavasszal tárgyalt politikai pörben reámért fogság-büntetést.

Két új kereskedés nyílt meg ismét városunkban. — Mindkettő a nagy templom-utca során. Egyik a Silberstein-, másik a Löwy-féle. Kiváncsiak vagyunk reá, ha vajjon e sok új üzlet kibírja-e a dicsőséget városunkban?

— **Szinkörünk** apró hibáira már régebben rámutattunk, de azok mindekkoráig fenmaradtak. Így a páholyokban a fali fogások hiánya igen szembeűnő, holott kevés költséggel segíteni lehetne e kényelmetlenségen. A szinkör oldalablakai egészen rosszul alkalmazvák, amennyiben ha kinyitattak, légvonatot okoznak, mert a páholyzésekkel egy magasságban állanak. Ezen csak úgy lehetne segíteni, ha a közönség feje felett jó magasban nyitattának ablakok, minek folytán a szel-lőztetést a légvonat káros hatása nélkül lehetne eszközölni. Harmadik, szembeűnő hibája szinkörönknek a mennyezet maga, — mely a szorult levegőnek egyik főoka. Arenánál mennyezetet sehol sem szokás alkalmazni a szabad légmoz-gás szempontjából: czélszerű lenne tehát a szarvasi arena famennyezetét is leszedetni. Mind e hibákra felhívjuk a tulaj-donos részvénytársaság figyelmét, remélve, hogy azokon mi-előbb segíteni fog.

— **Jutalomjáték.** M e g y e r y Dezső jeles komikai színész jutalmául szerdán, f. hó 15-én, közkívánatra az „A s z a l a y u r a m l e á n y a i” czimű köztetszésben részestült vigjáték fog adatni. Közönségünk a jutalmazandó érdemeinek megfelelőleg bizonyára teljes számmal fog megjelenni ez előadáson.

— **Egy kis statisztika.** Lapunk egy dolgozótársa fáradságot vett magának a főgymnasium ez évi Értesítőjéből kike-resni, hány megyéből s mily arányban volt tanuló ifjúság mon-dott intézetünkben. Minthogy ennek a dolognak van némi, gyakorlati érdeke is, közöljük a következő adatokat: Volt a gymnasiumi tanulók közt: s z a r v a s i 156 (I. o. 47, II. o. 34, III. o. 19, IV. o. 11, V. o. 16, VI. o. 12, VII.

T Á R C Z A.

Dalok a börtönből.

I.

Az udvaron vén eperfa,
Vidor fecskék ülnek rajta,
Csicseregnek, tanakodnak,
Hogy kelnek a vándor-utnak.

Öregje a fiatalját,
Oktatgatják, tanítgatják,
Majd meg fűrgén szárnyra kapva
Kavarognak egy csapatba.

Menjetez csak, szálljatok csak
S ebb hónapba új tavasznak,
A ti szemetek ne lássa,
Mily hús az ősz hervadása.

Szálljatok csak messze délnek,
Szememmel elkísérlek,
Elkísérlek messze távol —
Bor öndönek ablakából.

II.

Ha majd elhull a kert virága,
A fecske más hazába tér,
Didrgő szél siró szavára
Borzongva hull le a levél,
A tavol hegyek kék csapatja
Nem válik ki a köd mögül:
Akkor leszek csak elhagyatva,
Akkor leszek csak egyedül!

III.

Czellamba téved a világból
Egy hajóskürt búgó szava,
Ez ösmérő hang visz, visz távol
Szül földmónáira.
Kifesti elmém rajzolatját
Te rólad, áldott sík vidék,
Folyó, mely lassan ömlő habját
Csöndes tóva teríti szét.

Be sokszor ültem almodzva
A fű alatt, a part felett,
Míg a hold a csöndes habokra
Ezüstös csikokat vetett,

o. 8, VIII. o. 9), Békésmegye többi részéből való 128 (1. o. 17, 2. o. 20, 3. o. 18, 4. o. 21, 5. o. 16, 6. o. 15, 7. o. 12, 8. o. 9), összesen békésmegyei 284; — Jász Nagy-Kún-Szolnokmegyei 56 (1. o. 8, 2. o. 5, 3. o. 5, 4. o. 4, 5. o. 7, 6. o. 6, 7. o. 13, 8. o. 8); — csanádmegyei 37 (1. o. 3, 2. o. 10, 3. o. 2, 4. o. 5, 5. o. 5, 6. o. 4, 7. o. 5, 8. o. 3); — bácsmegyei 30 (1. o. 4, 2. o. 2, 3. o. 4, 4. o. 2, 5. o. 6, 6. o. 4, 7. o. 1, 8. o. 7) — pestmegyei 19 (1. o. 1, 2. o. 4, 3. o. 2, 5. o. 3, 6. o. 5, 7. o. 4, 8. o. 2); — temesmegyei 17 (1. o. 1, 2. o. 2, 3. o. 1, 4. o. 5, 5. o. 5, 7. o. 2, 8. o. 1); — torontálmegyei 15 (1. o. 2, 2. o. 2, 4. o. 1, 5. o. 6, 6. o. 2, 7. o. 2); — aradmegyei 14 (1. o. 1, 2. o. 1, 4. o. 2, 5. o. 4, 6. o. 4, 8. o. 2); — csongrádmegyei 7 (1. o. 1, 4. o. 1, 7. o. 2, 8. o. 3); — szerémségi 2 (2. o. 1, 5. o. 1); — tolnamegyei 2 (1. o. 1, 5. o. 1); — trencsénmegyei 2 (1. o. 1, 4. o. 1); végül egy-egy Bihar 1 o., Hont 1 o., Heves 8 o., Hunyad 8 o., Krassó 1 o., Nógrád 2 o., Nyitra 8 o. és Zólyommegyéből 7 o. — Ez adatokat nem kommentáljuk, csupán arra kívánjuk a figyelmet felfűteni, hogy a szarvasi illetőségű tanulók száma az I. osztályban az összes létszámnak 53 százalékára rug, a felsőbb osztályokban pedig, p. o. a 7-ben már nem tesz ki egészen 16 százalékot; — 47-ből megmaradt 9, vagyis elmaradt — ha fölteszszük, hogy ez a rendes arány a gymnasiumot meközdettt szarvasi fiuk közül — 80 85 százalék. Már pedig kisebb-nagyobb változással évenként ugyanez az arány. Lehetetlen, hogy oly óriási százaléknak az elmaradását egész közönnyel nézhetnők s ne igyekezzenék annak okát földeríteni. Véleményünk szerint ez a furcsa jelenség oda magyarázandó, hogy földmiveseink és iparosaink azért iratják be gyermekeiket a legalsó gymn. osztályokba, hogy az elemi oktatást betelözzék. Mért nem felhet meg a gymnasium ennek a feladatnak, az világos mindenki előtt, a ki tisztában van a kö. episkolai oktatás céljával s így a me lett, hogy az egyes osztályok túlnépessége a fegyelmi kezelést és oktatást föltöbb megnehezíti, az illető gyermekekre nézve is, ha nem is egészen kárba veszett, de mindenesetre másutt sokkal jobban fölhasználható idő az, a mit a gymnasiumban eltöltöttek. Az a tény azon-

ban, hogy ennek dacára oly nagy számmal hozzák a szarvasi polgárok nem tudományos pályára szánt gyermekeiket a gymnasiumba, arról tesz tanuságot, hogy az iparosok s jobbmódu földmivések nincsenek s nem is lehetnek megelégedve azokkal az ismeretekkel, melyeket a népiskola gyermekeiknek nyújtott. S minthogy máshova nem lehet, a gymnasium also két osztályához fordulnak, vegozze az be fiaik nevelését. A kívánság abszurditása szembeszökő; de ennek a kívánságnak a fenforgása minden frázisnál jobban rámutat egy felsőbb nép oktatási intézet felállításának szükségére. A városnak törvény szerint ugy is kötelessége lenne polgári iskolát állítani. Az, ha jól, a helyi viszonyok kellő figyelembevételével vezetetik, csakugyan alkalmas lesz arra, hogy az elemi oktatást betelözze, s a rávaló költség sem lenne annyit, hogy eredményeiben bőven ne térülne meg. Mikor hát a szarvasi polgárok figyelmét felhívjuk a főnebb számadatokkal kimutatott visszás jelenségre, nem győzzük eléggé ajánlani egy polgári iskola mielőbbi felállítását.

— **Halálo a**. Beáesen f. h. 4-én kísérték örök nyugalomra B e n e z u r Vilmos szépképzetségű iparos-ifjut, ki a Benzur-féle békési kelmefestő-gyarnak vezetője volt. Az alig 25 éves korában elhunyt ifju, lapunknak is egyik szorgalmas levelezője volt. Halála érzékeny veszteség az iparügyre nézve, mely téren ritka képzettséget és szakértelmet tanusított. Béke poraira!

— **Békés-Szt. András** on az aug. 29-én tartott képviselői gyűlésben egyhang lag határozatba ment, hogy most ez őszön 1000 ft fordítassék a község utcái kipadlózására, így ha évenként bizonyos összeg fordítatik a nevezett célra néhány év alatt nem leszünk kénytelenek a feneketlen sárban való lubiczkolás, szoritkozni. E határozatért ugy a községi előjáróság, mint a képviselő testület méltó a közelismerésre, mert mindenesetre emelték községünk értékét e határozat hozatála által. Azonban, van itt községünkben más közérdekű tárgy is, a mely nagyon megérdemelné, ha községünk előjárói s a képviselői gyűlés által mielőbb higgadt komolysággal tárgyalatnék, ugyanis midőn községünk határában

Mint hidon, a rengő sugáron
Átszállott lelkem a vizen,
Hogy a tulparton ott találjon
Téged ábrándos kedvesem.

Nincs, nincs embernek szava rája,
Hogy mennyire szerettelek.
Rábitam habra, holdsugárra,
Mondják el, mit én nem merek;
S jött vissza a titkos követség,
S boldogság volt minden szava, —
Soha ugy egymást nem szerették,
Mint mi szere tük valaha.

S hogy elmult mind! Csak azt ne kérdjed:
Mint történt és mi volt oka?
Örökké a szívek se égnék:
Uj dalban ó história.
A büszke szirt lesz laza röggé,
Pusztákká fényes városok,
Csak a szív volna, mely örökké
Egyért és egyformán dobog!

De hogy a hajóskürt szavára
Feltámad a múlt képe még,
Szívem e képben megtalálja
Az elhamvadt láng melegét.

S míg lelkem boldor almódása
Szébb órák em'ékén mulat,
Ke emről e percznek varása
Leveszi a rablánczokat!

INCZÉDI LÁSZLO.

Az ég alatt, a föld felett.

— Különös történet. —

A következő igaz történet nagy feltűnést okozott Angolországban. Mielő ma a a főszereplő.

*

Minthogy házasságom gyermektelen volt s nagy vagyonom felmentett a kenyérkereset terhe alól, tudomány s kúratasokra adtam magamat, hogy nagyszámú üres óráimat valamivel eltölttessem. — Tanulmányzásim céljaul ama törvények kifürkészését tűztem magam elé, melyek a különféle légköri változásokat szabályozzák, hogy ezek ismeretével az időjárás előre megjósolható. A légsúly-, hő- és csapadék-mérő voltak leghívebb barátaim. Minden kigondolható tantétellel kísérletet tettem: a hold befolyása a különböző változásaiban, a villanyosság, — a levegő alkotóelemei, a szelek változása, mind megfigyelésem tárgya voltak. A nép által használatos köznevelésanyagokat, melyek az időjárásra vonatkoznak, egybe gyűjtöttem, meglátoltattam, s aztán mint értéknélküli, alaptalan dobokat félredobtam.

levő tanyaföldekről térkép vétetett, az akkori előjáróság elmulasztotta, hogy két példányban vétetett volna le s most azon kényelmetlen helyzetben vagyunk, hogy a tanyaföldekről nincs tékép a község birtokában s ha valamelyik lakostársunknak földéből valamelyik élelmes szomszédja elszánt, vagy akarja vagy nem, tünnie kell szomszédja kapzsiságát. ha csak Gyulára nem visz mérnököt s ott ki nem iratja földének ugy terjedelmét, mint mennyiségét. Képzeltetni, mily sok vizsgálódásra, kellemetlenségre ad ez okot. E bajon segíteni, e régi mulasztást kipótolni jelenlegi községi előjáróink s községi képviselőink vannak hivatva. Bizonyára, ha a megyei levéltárba elhelyezett térképet mielőbb lemásoltatnák, nagy hála tennék magukat méltóvá s községünknek kiszámíthatlan hasznot okoznának. Vajha e felszólalásom meglepenné ohajtott gyümölcsét. — Z i h Károly.

S z i n i s z e m l e.

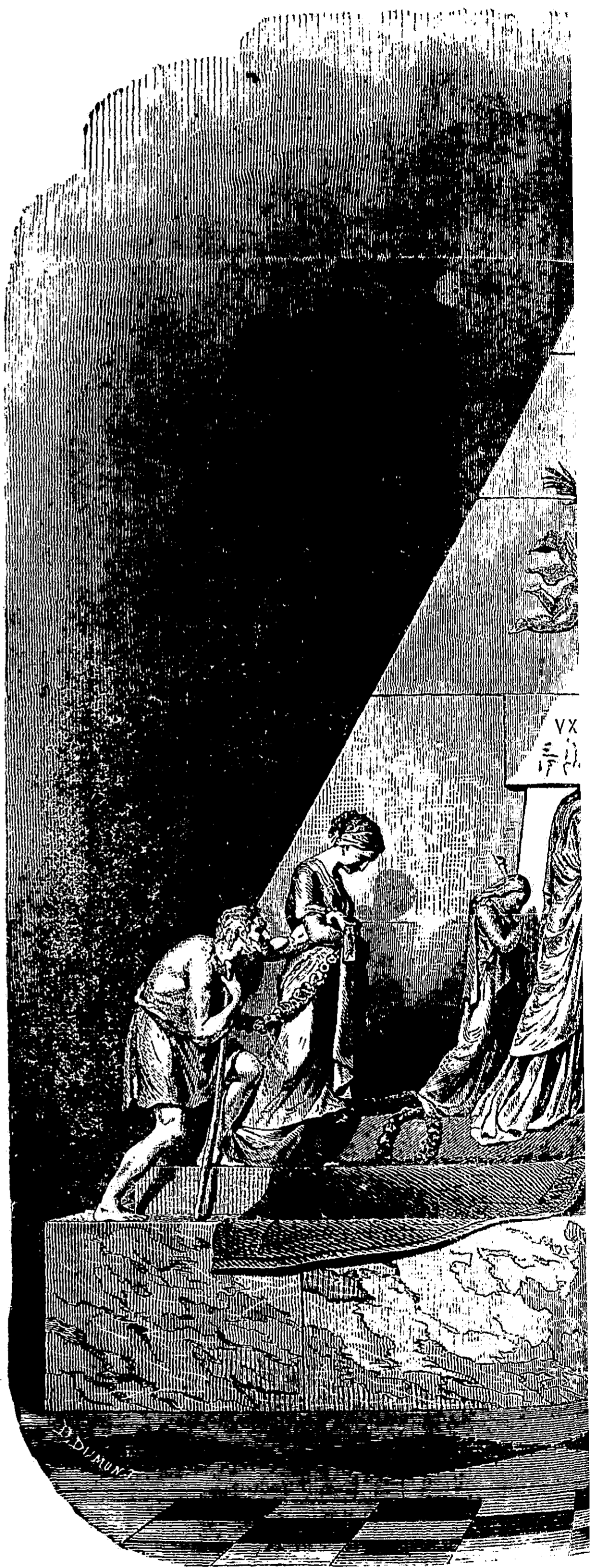
(„A proletárok,” Csiky színműve. — „A Borzáné Marcsája.” Eredeti népszínmű dalokkal, írta Almási Tibamér. — „A szikra,” Paflon vígjátéka. — „A szép Galathea” Souppé operetteje. — „A nagyralát,” Szigeti József új színműve.)

Ismeretes a hatás melyet Csiky Gergely első társadalmi színműve, a „Proletárok,” költött. Nem ismételtük mindazt, mit e műről akkor elmondtak, csupán jelezzük, hogy a dráma, dacára a szokottnál bágyadtabb e öadlásnak, mely inkább az összjáték hiányosságában (ki volt a rendező?), mint a szereplők alakításában nyilatkozott, — a dráma, mondom, nálunk is hatást csinált. Zátonyi Beneze (Halmay) a feleség kereskedő élénk alak volt, s ábrázolója, dicséretreméltó buzgalommal igyekezett e sivár jellem kiemelkedő vonásait, a szívtelenséget, blazirtságot, az iparlovag vakmerően számító éles elmejét, a született nemes álbecsületérzetét, melyet minden elvete nullságmellett is fennen hangoztat, egy egységes képpé domborítani. Szedervári Kamilla [Nagyné] élesen iparkodván marquirozi jellemé fővonását, a dicső vértanui özvegy hypokrisisét, sokszor

Azt hiszem, valamit mégis sikerült elérnem, az időjárást 2 nappal előre megjósoltam; de fölbbre nem is vittem. Hanem azért kutatásaimat most is folytatom; gyűjtök adatokat, rendezem, következtetést vonok belőlök, mindig azon reményben, hogy végre talán mégis rájövök arra a határozott, esalhatatlan törvényre, melyet eddig fölfedeznem nem sikerült.

Néhány hét előtt vegzett reggelizés után kedvenc foglalkozásom után akartam nézni, midőn szolgám egy idegen névjegyét nyújtá át, ki velem beszélni óhajtott. Kezembe vettem s a következő névet olvastam róla: „Jakobs-lézhajós, B. C. ur által önnek ajánlva.”

Mint hogy tudni szerettem, mi okból utasította B. C. ur ez idegent hozzám, szolgámnak parancsot adtam bevezetésére. Szobamban egy hosszú, vékonytermetű ember jelent meg, kinek élcs tekintete, halvány arcza, rendkívül hosszú haja és szakalla valódi hullakinézést kölcsönöztek. A fellegek között kellett élnie, és levegőből táplálkoznia; mert renge eg hajától eltéekintve, csupán csontból és bőrből állott az egész ember. Elmondta, hogy ő a „Lichtenstein” ismert lézhajó tulajdonosa, s hozzá tette, hogy Németországban fejedelmek, miniszterek és a német szövetség fele-nemessége jelenléteben több mint százszor emelkedett a nagasha; zsebéből egy nem éppen tiszta állapotú kis könyvecskét is húzott elő, mely tőle volt az ő ügyességét és re tenthete lenségét igazoló bizonyítványokkal és számtalan főnemes aláírásával.

OPTIMAE
ERTVS

R E M E K E

erőtelte vált. — Meslygó Meuyhert (Makó) jeles alakítás volt s bár több jelenetében elonka emlékeztetett Ujházira, Makó fel tulta ruházu alakítását saját egyénisége vonásaival, a mi megőrizte ot a pusztá másolástól. Különösen sikerült párbeszéde Irennel a II. felvonásban. Vésői Anna kisasszony Irént méltánylandó törekvéssel játszotta s volt egy pár jelenete (különösen az első felvonásokban, mert III. felvonásbeli kitérése kevésbé sikerült.) a hol az igazi hangot meglepően találta. Timót Pál (Gyöngyi.) igaz, hogy ügyetlen alak, de a mellett, férfias és roko szenvedes. Gyöngyi e tulajdonságok közül csak az elsőt fogta fel, az utóbbiakat elejtette. Az ő Timótja grámoltalan léha alak volt, nem birkás, hanem valóságos birka, a kire nem érdemes a nézőnek figyelmét vesztegetni, holott épen ő az intrikák központja. Tulipán (Bodrogi.) Borsza (Váradiné.) Jankó [Gálosi] jó alakok voltak.

Persze a „Borsza né Maresája” igen szépen enekel és szerelmes a pitykés dolmányu csendbízostba (Váradiné). Mivel azouban makacs, heves természetű, összevész a gyámányjával is, a szeretőjével is, a minek az lesz a vége, hogy bújában beáll a komédiás Péteri [Bodrogi] társulatába. Végre annyi balszerencse közt, (melyek nem legkisebbike az a körülmény, hogy Péteriben felleli apját), oly sok viszály után [banalításokkal, olykor obscenitásokkal fűszerezve], — minden jó, ha jó a vége, — Maresa megválk a komédiásoktól s visszaveri szeretőjét, a pitykés dolmányu, deli csendbízost. E mű a „Legény bolondja”-nak versenytársa volt — s annál is gyengébbnek találták. Színi technikája gyarló, az emberek motivalatlanul jönnek-mennek, cselekszenek, a mint épen pillanatnyi szükség volt rájuk. Maresa a központja a műnek jellemének vonásai ismeretesek majd egy évtized óta: az ünnepele népszínműnekesnő temperamentumához alkalmazkodva, majd minden manap megszülető népszínműben ismétlődnek. Legtöbbljet csak az ünnepele művészno népszínrü-sege [annyi népszínműlő reménye, mentő horgonya!] tartja fenn s menti meg az enyészettől. Nálunk Halmayné adott a ezímszerepben élénkséget a műnek s a „kaka lü-ariat” megismételték vele. Pavelka (Mezgeri) mulatságos alak volt.

— Mi végre utasította önt hozzam az en bará om, kérdém aztan tőle.

— B. ur, válaszolta r. sz németiséggel, igen kellemes ember, azonnal belátta, mily nagy szolgálatokat tehet az én léghajóm a tudománynak, minthogy a tudósok számára olyan eszközt nyujthatok általa, melyeket eddig nélkülöztek. Mikor kértem, hogy utasítson valakihez, az ön címét adta at.

E szavak kép életmenek tag tért nyitottak. — Örömben fő ugrotam a székről, arra a gondolatra, hogy fönt a fellegek közt fölada om meg ldsához juthatok, m' szívem legfőbb kívánata volt, a fellegek bi onyara megmagyarázhatjak nekem az aranalatok titkait; s hadd erzzem saját testemmel an a rendkívüli hatás, melye a legkör nyonasa az emberi szervezetre gyakorl.

Jakobs urak tudtara adtam, hogy ajánlatat örömmel fogadom, s hogy 8 nap lefolyasa alatt előkészüleimmal és eszközeim rendzé c. el a légi utra készen leszek. Hat órai utazásért a fellegek közt 500 frankot követeit, s ezt megígértem neki. Aztán megegyeztünk, hogy reggel szállunk föl jó korán, hogy a kíváncsiak tologasa öl megmenekedjünk, valaminthogy a gömb a közel fkvó légszusz gyár udvarán töltessek meg.

Megvettem a hiányzó műszereket, s egy takarót, mely a légi ut közben rám varó hid gtől olta'mazz n.

A váravart nap előestéjen Jakobs uról levelet kaptam, melyben tudtara adta, hogy a gömb fellek utra száll.

Nem úgy Nagy Pista, a ki jön-megy, örökké dühöng és minél kevesebbet cselekszik, és a kiből Váradi minden igyekezete mellett sem tudott egészséges alakot faragni. Makónak sem hibája, hogy Véresét nem tudta határozott alakká domborítani. Bodrogi buzgalma is megható volt a hálátlan szerep körüli erőlködésben. Az ensemble-t itt sem lehet dicsernünk.

A „Szikra” a legszellemesebb mű, mit Aradiék eddig játszottak, minden tekintetben sikerült, a mit a közönség általános tevése is bizonyított.

Sikerült előadás, összevágó játék Siposné [Leonie] élesen színezte a fiatal özvegy szenvedélyét, melyet hasztalan igyekszik közöny alá rejteni, míg végre a szikra kipattan és Raoul (Megyeri) megérti, mert ellenzi Leonie, hogy Antoinette (Vécsei Anna) elvegye. Mind Raoul, mind Antoinette ábrázolása sikerült.

Enyvári Sarolta szép Galathéa volt, szép és szeretetreméltó. Kár, hogy Pigm leonnak nem akadt jobb ábrázolója, mert Gálosinak (a ki külön Jankó volt a „Proletárok”-ban) éneke sajnos an éreztette a közönséggel, egy jó tenór hiányát.

Kádas uram, a dussgazdag paraszt: a nagyralátó, nem éri be szerény falujával, boldog otthonával, kalandorok ráveszik, hogy menjen fel Pestre lakni. Fel is megy leányával felesége könyörgő esdeklése s Ferencz bácsi, az öreg mindenek, minden intése ellenére. Ott fenn aztán a kalandorok szerencsésen megfosztották pénzétől s a nagyralátó kiábrándulva jó haza, a hol megbántott néje vele, leánya meg elhagyott kedvesével kibékül, s miután a Kóbi urfi kísüti az ujsághól, hogy a tolvajok kézrekerültek s Kádas uram vissza fogja kapni pénzét, végre minden jóra fordul.

Sok szép részlete van e műnek, mely a közönségnek tetszett. De a néző élénken érezte, hogy a mi a voltaképi cselekvényt kepező volna, a nagyralátó megváltozását, kiábrándulását, a drámai fejlődést, a költő nem rajzolta előtte. Csak az

hogy napfeljövetre fölszállhassunk, mikorra is értem jönni ígérkezett.

S valóban igen pontos volt; kocsimba ültünk, hová összes műszereimöt elhelyeztem. A nap igen alkalmatosnak ígérkezett, egyetlen fülleg sem mutatkozék, s a gyár munkása n kívül, kik a gömböt töltötték, s a köteleket tartták, senki sem volt jelen. A műszereket elhelyeztem a hajóba, s miután a rengeteg járómű a szükséges légszeszt elnyelte, beszálunk mindketten, és Jakobs ur a köv tkező kellemes hangzásu szavakat mondá:

„Íngedj ek emelkedni.”

Vad lóhoz hasonlóan, melynek gazdája a zablát hirtelen megerezté, a gömb gondolatsebesen röpött a légbe. Vezetést egészen Jakobs urra bixtam, s a magam részéről műszereim kezelésébe merültem. A légsulymérő annál csudálatraméltóbb gyorsasággal esett, minthogy mi földi lakók szokva vagyunk, hogy csak igen korlátolt határok között lássunk mozogni; a hímérő hganya is szemmel láthatólag alábszállt, a nedves-égmérő annál szárazabbnak jelzé a légkört, mentül magasabbra szállottunk. Hanem egyszerre megütődtem a léghajó hirtelen függőleges mozgásán. Azt hittem, hogy oly rétegre jutottunk, mely tulajdonságaira néve az alan hagyottak éppen ellentéte. Iránytűm megfigyelésnél vé en ényem igaznak bizonyult mert most északfelé röpötünk, holott előbbi irányunk déli volt. Sem szédelgest nem éreztem, sem valami más éettani hatást,

eredményt halotta mások szájából s látta Kálast teljesen megtörve, megváltozva; de azt, hogyau lett ilyenné e nyakas, kemény, csökönyös, ember, — azt nem látta szemei előtt lefolyni. A dráma tulajdonkép három képből áll. Az első a nagyralátó házi viszonyait tünteti fel s a két kalandor ámitásait. Kádas, hogy tisztában legyünk vele, mindjárt a kezdetén egy hosszú monológban igyekszik magát alaposan jellemezni. A második a nagyralátó elhatározását s távozását érleli meg; a harmadik pedig hazaérkezését s az otthoniakkal való kibékülését mutatja fel. Körülbelül az a gondolat nyer e színműben kifejezést, melyet Sardou az „Új czég”-ben tüntetett fel. Csak-hogy Sardounál a kiábrándulás procesussa van megrendítő igazsággal festve s a távozás és visszatérés csak mintegy kerete a cselekvénynek. A szereplők jól játszottak. Összhangzatos, sima előadást láttunk, mint az előbbiekkal szemben örömmel konstatálunk Makó (Kádas) szerepének alaphangulatát nagy lélektani tanulmányal tünteti fel, s természetessé tudta tenni a harmadik felvonásbeli megváltozást, melynek fejlődését nem láttuk. Bodrogi (Ferencz) egy nagyobb szerepében jelent meg előttünk, melyő ntudatos alakító erejéről győzte meg a közönséget.

Ki kell még emelünk Megyerit. e derék, fiatal színészt, a ki Kóbit nagy veve-vel és sok humorral rajzolta. Csak Bodroginé alakításában nem láttuk a parasztasszonyt. Oly méltósággal szónokolt, mint egy lady Macbeth, s az indulatok egyszerű s mégis megható kifejezése helyett a tragikai páthos hangját vette fel, szóval mellőzte a közönséges parasztczipőket s kothurnust kötött fel.

Tarkaságok.

Valaki panaszkodik barátjának, hogy felesége örök időktől fogva ragaszkodik a 29 évhez.

mit a légritkulás szokott előidézni, habar légsulymérőnk jelzése szerint huszezer lábna! magasabbra emelkedtünk volt Fejünk fölött az égbol színe kezdett a f ketéskékbe átmenni, a középtenger vizéhez hasonlóan, midőn közte s a nap között semmi felleg sem mutatkozik.

Ragyogó sugarak özönlöttek ránk, de anélkül, hogy megelegítették volna, sőt a pokrócz is csak kevésbé védelmezte tagjainkat. Értésem pedig gyorsabb volt mint a legnagyobb ijedelem befolyása közben. Jakobs ur, kivel fölszállásunk óta semmit sem foglalkoztam, nyugodtan szitta szivarát, talán a másodikat, vagy éppen harmadikat is. Végre fölhagyott vele, s a szivart kidobva a hajóból, azt kérdé tőlem:

— Örömet követné-e ezt a szivart?

Csodálkozva néztem rá, s arca elváltozásán rendkívül megdöbhentem. Tekintete vad és halvány arca egész ólom-szinü lett. Megörült volna? Pílanatnyi roham volt ez? s csak ama rendkívüli magasság okozta, melyben fönnlebegtünk? Mindkét esetben felettébb kellemetlen helyzetbe jutottam

Sz. N.

(Folyt. és vége köv.)

— Az enyém okosabb — mondja D. úr, — sikerült öt, rábírom, hogy a 30-ba lépjen.

— Igaz, hogy aztán innen már nem bírom többé ki-mozdítani.

Az ügyvédnél.

— Az ön számlája ugyancsak horsos, ügyvéd úr!

— Hogy-hogy uram?

— Száz forint egy nyugtatóványért! Ez már mégis csak sok!

— Pedig ezt csak önnek számítom így, mert régi kliensem.

— Hogyan?

— Ha ön tudná, hogy nyúzóok másokat!

Jer a körbe! mondá O. a henye Z.-nek, majd ferblizünk egy kicsit.

— Nem lehet. Sohasem volt kártya a kezemben

— Hogyan! te lusta iszákos, kicsapongó vagy... és nem játszol?

— Hja, barátom! — Válaszolt felsóhajtva Z. — hiába, az ember nem lehet tökéletes!

Képünkhöz.

Bécsben, az Augusztinusok sírboltjában, mely az osztrák császári ház temető-helye, egy remekmű vonja magára a szemlélő figyelmét. Ez egy allegorikus síremlék, melyet Canóva mesteri keze faragott. A síremléket Albert főherceg emelte neje tetemei fölé. Képünk a művészi síremlékről teljes fogalmat nyújt. A márványba vésett bánatos jelenet, a gyászoló nemtők csoportja, rendkívül benyomást tesz a szemlélőre, minőt csak a művészet hatalma gyakorolhat.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Sipos Soma.

Hirdetések.

INGYEN
és bérmentve küldetik bárhova a
legujabb női ruhakolmék
nagyválasztéku mintagyűjteménye ármegjegyzéssel
HAMBURGER ADOLF
divatáru raktárából, koronaherceg-utcza 10. sz.
BUDAPEST.

Hirdetmény.

„Hurkás“ nevű földbirtok, a városhoz közel, örök áron, kedvező feltételek mellett, szabad kézből eladó.

Ugyszinte: takarékpénztári részvények és két éves valódi rizlingbor is kapható

Jancsevics Istvánnál.

Hirdetés.

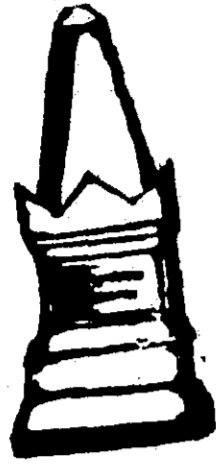
Alólirotnak Szarvason a nagy templom-utczán levő kényelmes berendezésű

lakóháza

f. évi október 1-től kezdve bérbeadandó.

A feltételek személyesen vagy levél útján megtudhatók alólirotnál.

Zlinszki István, Kondoros

Sirkő raktár

nagy váiasztékban

Békés-Csabán.

A szegedi és kecskeméti országos kiállításokon arany és ezüst érdem-érmekkel kitüntetésben részesült alólírott Sirkő-raktár tulajdonos, ajánlja nagyszánu készletben lévő

SIRKŐVEIT

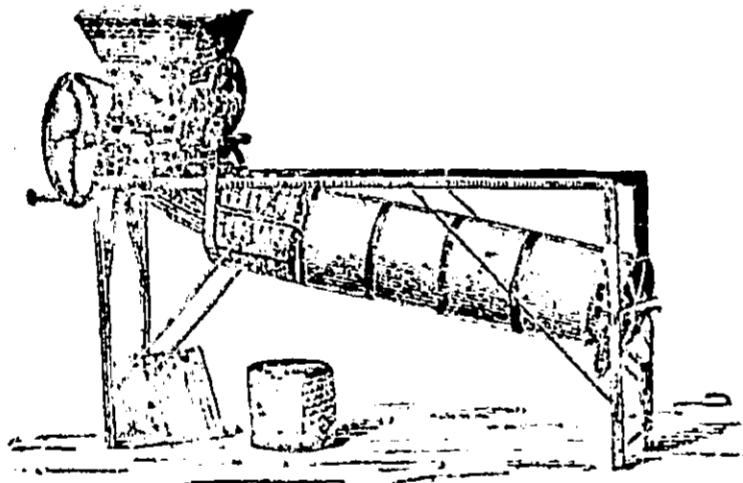
mindennemű márvány, gránit és syenit kövekből, úgyszintén minden a szakhoz tartozó kőfaragó munkákat épületekhez a legjutányosabb áron; továbbá a temetőekben álló sirkőveken lévő elmosott f-firatok, tűkör és képrámák újbóli megara-nyozását szintén igen jutányos áron.

Sirkővek megrendelés- eszközölhető a vidéken ügynökeim által is, elirt szab it áron Gyulán: Sal József asztalos, Pékésen: Végli Mihály könyv-kereskedő; M-Berényben: Lusztig Salamon kereskedő és Abellovszky Pál asztalos; Gyomán: Dió-zogh Balázs asztalos; Endrődön: Richtmán Mór ízr-tekő z: M. Turon: Kozák Lajos asztalos; Szarvason: Rottmann Farkas fényképész; Orosházán: Subkőgel István asztalos uraknál. Tisztelettel:

Rosenbaum I.,

sirkő-raktár-tulajdonos

Minden kiállításon az első érdem-éremmel kitüntetve.

Brogie J. és Müller

gép-
és rosta-lemez gyára
Budapesten,

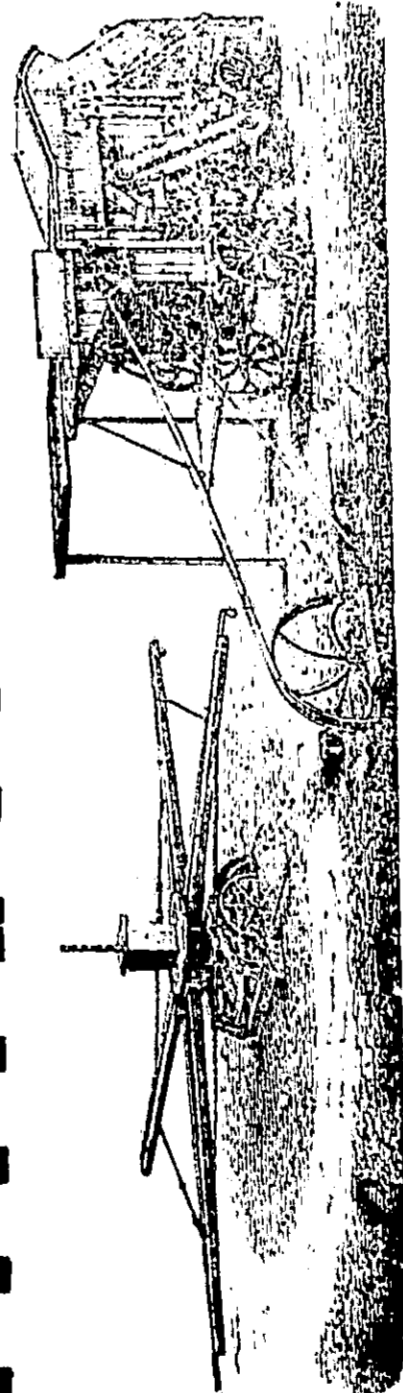
a Margit-híd közelében, készít

Trieuröket (konkoly választó) 6 külön-féle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára.

Koptatókat,
Szelelő rostákat,
Szitákat és rostákat, eséplőgépek számára.

50-28

CLAYTON ÉS SHUTTLEWORTH

gazdasági gépgyárosok

RAKTAR: BUDAPEST, VÁCZI KŐRUT,
ajánlják valamennyi eddig létezett világjáraton első jutalomdíjat nyert

gőzmozdonyait, fa-, szén- és szalma-tüzelésre berendezve,

gőzeséplőgépeiket, biztosító (dobvél) berendezéssel, továbbá

1-6 lovas járgány-cséplőgépeit, szitító és zsákoló szerkezettel,

gabonatisztító-rostákat, boronákat, széngyűjtőket, fűkasáló- és gabonarató-gépeket, egy vasúti, mint a híres szabadalmazott három vasúti ekeket, valamint minden más egyéb gazdasági gépeiket a legjutányosabb áron

Képes árajegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.